

Mi újság?

Tábori újság szerkesztési és kiadási munkálatai

Miről szól ez a tanegység?

A tábori csendespihenők lehetőséget adnak arra, hogy a vállalkozó kedvű és tehetséges gyerekek elkészítsenek egy tábori újságot, amit online vagy nyomtatott formában jeleníthetünk meg.

Áttekintő vázlat

4.1a Mi újság?

4.1b Alkossunk szerkesztőséget!

1. Anyaggyűjtés, tájékozódás
2. Rovatok kijelölése
3. Cikkötletek
4. Feladatok, feladatkörök kiosztása

4.1c Lapszámbemutató

Előkészületek

A szerkesztőség felállításához több laptpra vagy tabletre lesz szükségünk, a grafikák digitalizálásához szkennerre vagy okostelefonra (fotó), a nyomtatáshoz pedig nyomtatóra és papírra. (A nyomtatást grafikai stúdióban, kisnyomdában is megoldhatjuk, ha van hozzá megfelelő kapcsolatunk.) Az újság szerkesztése szabadidős tevékenység, ezért nem adunk meg időkereteket.

4. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Janikovszky Éva:
Mi újság?

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

 Szöveggyűjtemény

Laptopok, tabletek
Nyomtató, szkennер
(esetleg nyomdai kapcsolat)
Grafikai eszközök
Okostelefon

FELADATOK LEÍRÁSA

4.1 Mi újság? könyv Reftantár

A mai kor gyermekeit valószínűleg jobban motiválja egy tábori blog vagy vlog szerkesztése. Ha megvan a technikai feltétele, ne zárkózzunk el ez elől sem! A vlog felvételeit a saját telefonjaikkal is készíthetik a gyerekek.

Az alábbi feladatok nyomtatott újság szerkesztésére íródtak, de ugyanúgy használhatóak multimédiás „kiadvány” szerkesztésekor. Ennek során a gyerekek szóbeli szövegalkotása és informatikai kompetenciája is fejlődik, ami szintén nem elhanyagolható dolog.

4.1a Mi újság?

Üljünk le a gyerekekkel körben, vagy akár heveredjenek le a fűben, szőnyegen, és motivációként olvassuk el **Janikovszky Éva: *Mi újság?*** című történetét!

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

A gyerekek készítsenek tábori újságot, ezen keresztül ismerjék meg a szerkesztés folyamatát.

JEGYZETEIM

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Szerkesztőség felállítása

Cikkek megírása

Grafikák, fotók elkészítése

Szöveg korrektúrázása, szerkesztése képekkel együtt

Újság nyomtatása,

összeállítása

Lapszámbejelentő

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK

EHÉZ A FELADATHOZ?

Laptopok, tabletek

Nyomtató, szkennel

(esetleg nyomdai kapcsolat)

Grafikai eszközök

Okostelefon

- Majd kérdezzük meg, hogy voltak-e olyan dolgok, melyeket nem vagy nehezen értettek! Például miért kellett egyforintos a telefonáláshoz?
- Miért vicces ez a szöveg?
- Mi benne a furcsa, a mulatságos?

A gyerekek vegyék elő a szöveggyűjteményt, és keressék meg a számukra legviccesebb részeket! Olvassák is fel ezeket!

- Szoktunk-e mi is így viselkedni? Hogy a szüleinknek azt mondjuk, semmi sem történt, a barátunknak pedig egy csomó mindent elmesélünk ugyanarról a dologról. Miért működik ez így?
- Keressük ki a szövegből, mi minden történt, történhetett a táborban! Mi mindenre utal a beszélő?
- Egyáltalán: Ki beszél? Hány éves lehet? Vajon fiú vagy lány? Miről következtethetünk erre?

A gyerekek alkossanak kis csoportokat, és válasszanak ki egy témát a műben szereplő tábori események közül! Alkossanak meg egy olyan „beszámolót”, amiben a szüleiknek mondják el az eseményt, és egy másikat is, amiben a legjobb barátjuknak számolnak be ugyanarról az eseményről, viccesen, közvetlenül, akár egy kicsit túlozva is!

Beszélgessünk arról, hogy a mi táborunkban melyek voltak a legjobb élmények, amelyekről szívesen beszámolnánk a legjobb barátunknak!

4.1b Alkossunk szerkesztőséget!

1. Anyaggyűjtés, tájékozódás

A gyerekekkel lapozzunk végig néhány CikCakk lapszámot (a 2017-18-as lapszámok lapozhatók, elérhetők a reftantar.hu-n a szöveggyűjtemény aloldalán)!

Vizsgáljuk meg, milyen visszatérő témák (rovatok) szerepelnek a lapszámokban!

- Melyek a legérdekesebb cikkek?
- Milyenek az illusztrációk?
- Mi jellemzi a cikkeket?
- Milyen a szövegalkotásuk, terjedelmük?
- Milyen a lap képi világa?

2. Rovatok kijelölése

A beszélgetés és újságlapozgatás közben felmerült témákat figyelembe véve beszéljük meg, hogy milyen szerkezete lehetne a tábori újságunknak!

- Milyen nagy témaegységek, milyen rovatok szerepeljenek benne?
- Mi legyen a leghangsúlyosabb, a legfontosabb, a legtöbb cikket tartalmazó rovat?
- Mi az, ami még sokakat érdekel?
- Mi az, ami fontos, de annyira nem érdekes?
- Mi az, ami érdekes, de annyira nem fontos?

JEGYZETEIM

3. Cikkötletek

Rovatonként gyűjtsünk ötleteket, milyen cikkeket lehetne írni, milyen illusztrációkat lehetne készíteni! Bárki bármit mondhat, nem csak azt, amit el akar vállalni.

4. Feladatok, feladatkörök kiosztása

A gyerekek önként vállalják a feladatokat, de vegyük figyelembe a képességeiket is, és szükség esetén irányítsuk az érdeklődésüket, tegyünk ajánlatokat! Egy személy több feladatkört is elláthat.

Lehetséges feladatkörök és a hozzájuk tartozó feladatok:

Újságíró: cikkek, tudósítások, interjúk írása. Jelöljük ki a cikkek leadási határidejét, hogy a többieknek is legyen ideje a szöveggel dolgozni!

Gépiró: aki a szövegeket beviszi a számítógépbe, ha az újságírók kézzel írnak. Erre a feladatkörre nincs szükség, ha mindenki a saját eszközén írja meg elektronikus formában a szöveget.

Grafikus, fotós: rajzos illusztrációk, fotók készítése.

Képszerkesztő: a cikkhez kapcsolódó képek elkérése, beszerzése (a közlési engedéllyel együtt!) a táborlakóktól és a tanároktól, esetleg képkeresés az interneten. A képszerkesztő, grafikus, fotós számára is jelöljük ki leadási határidőt!

Korrektor: aki minden szöveget átolvass, javítja a helyesírási és stilisztikai hibákat. Ha van jó helyesíró, fogalmazó gyerek, akkor első körben ő is korrektúrázhat.

Tanítsuk meg neki a korrektúra program használatát. Az utolsó korrektúra viszont a pedagógusé legyen, hogy lehetőleg ne maradjon hiba a kinyomtatott újságban! (Úgyis maradni fog :-)

Szerkesztő: ő állítja össze, szerkeszti meg a nyomdakész lapot. Alsó tagozaton még kevés gyereknek van meg ehhez a megfelelő számítógépes kompetenciája, de ha van ilyen gyerek, nyugodtan bízunk rá (tanári felügyelettel)! Ha van rá lehetőség, ezt a feladatot nagyobb diákra bízunk (felsős, ifis), vagy ha a pedagógus végzi, akkor is vonjon be gyerekeket a szövegszerkesztés munkálataiba!

Nyomdász: aki tanári felügyelettel a nyomtatási műveleteket végzi, és sorrendbe rakja a lapokat, esetleg össze is tűzi azokat. (Erre több gyerek is vállalkozhat, ha nagyobb példányszámban nyomtatjuk ki a tábori lapot.)

Terjesztő: aki eljuttatja a kész lapot a tábor tagjainak.

Vedd figyelembe!

A nyomtatott újság közepén tűzve, füzet formában készülhet, legegyszerűbben A4-es (vagy A3-as) lapra, amit majd kettéhajtunk. Egy nyomtatott lapon így fekvő helyzetben 4 füzetoldalt helyezünk el, a lap elején és hátulján, annak bal és jobb oldalán (az oldalszámot ezért úgy érdemes kihozni, hogy négyvel osztható legyen). Hogy egy lapra mely oldalak kerülnek, az a végleges füzet oldalszámától függ. Érdemes előbb egy kis „makettet” készíteni, ahol kis cédulákkal modellezzük az újság lapjait, ráírva mindre az oldalszámokat. Mikor ez megvan, szétszedve a lapokat, le tudjuk olvasni, mely lapra mely oldalak kerülnek elöl és hátul. (Nyomdai szaknyelven ezt „kilövésnek” nevezik.)

4.1c Lapszámbe mutató

Minden valamirevaló folyóirat szokott lapszámbe mutatót tartani. Ez történhet az utolsó napon vagy akár a tábortűznél is, amikor nemcsak fizikai valóságában mutatjuk be a lapot, hanem a szerzők fel is olvasnak belőle. Az elkészült illusztrációkból kiállítás is szervezhetünk.

